

Portulaca oleracea (Šrucha zelná)

čeleď: Portulacaceae

oblasti: Alabama, Alberta, Andalusie, Arizona, Arkansas, Baleáry, Belgie, Britská Kolumbie, Connecticut, Česká republika, Delaware, Egypt, Florida, Francie, Georgia, Havajské ostrovy, Himálaj, Idaho, Illinois, Indiana, Indie, Iowa, Írán, Itálie, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Katalánsko, Kentucky, Kolorado, Kosovo, Kypr, Louisiana, Maďarsko, Maine, Manitoba, Maroko, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Německo, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Palestina, Pennsylvania, Polsko, Portoriko, Portugalsko, Quebec, Rakousko, Řecko, Rhode Island, Sardínie, Saskatchewan, Severní Dakota, Severní Karolína, Sicílie, Sinajský poloostrov, Srbsko, Švýcarsko, Tennessee, Texas, Tunisko, Turecko, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Pochází ze severní Afriky a Blízkého Východu, možná i podhůří Himálaje v Indii, ale roste i v Evropě. Patří mezi jednoletky nebo dvouletky a samosprašné rostliny. Dorůstá délky 10 - 50 (i 60)cm s plazivými nebo poléhavými i načervenalých výhony a bohatě se větví. Listy mají obvejčitý tvar, jsou ztlustlé, drobné, zelené, dlouhé 1 - 2cm a přecházejí v krátký řapík. Nejvíše postavené tvoří prakticky přeslenitý zákrov. Kvete žlutými květy o velikosti 6mm, 2 listence pod květem vytvářejí vnější kalich a 4 - 6 korunních lístků je na spodní straně srostlých. Plodem je šikmo pukající tobolka délky 0,6 - 1cm a obsahuje mnoho tmavošedých až šedočerných drobných semen velikosti 0,5 - 1mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. nitida
- subsp. oleracea (Šrucha zelná pravá) - jednoletka; plazivý dužnatý rozprostřený trs; lodyhy poléhavé až vystoupavé, větvené, nahnědlé až načervenalé, lesklé a dlouhé 10 - 30cm; listy střídavé, seskupené zejména na koncích lodyh, prakticky vstřícné, přisedlé, mírně obvejčité, tlusté, zelené, lesklé a dlouhé 3cm; květy samostatné nebo po několika ks, zpravidla 5tičetné, na bázi se 2mi srostlými kýlnatými listenci, korunní lístky světležluté, úzce obvejčité, srdčité, dlouhé 0,6 - 1cm, na bázi srostlé; plodem je tobolka s mnoha semeny
- subsp. papillatostellulata
- subsp. sativa (Šrucha zelná setá) - robustnější; lze použít jako listovou zeleninu
- var. silvestris (Šrucha zelná planá) - Evropa

Potřebuje plné slunce, teplo a sušší kamenitou nebo písčitou půdu. Nemá ráda pokles teploty.

Množí se semeny. Mají výbornou klíčivost a trvanlivost. Díky tomu se může jednoduše stát plevelem. Jediná rostlina totiž dokáže vyprodukovať i 300 000 semen.